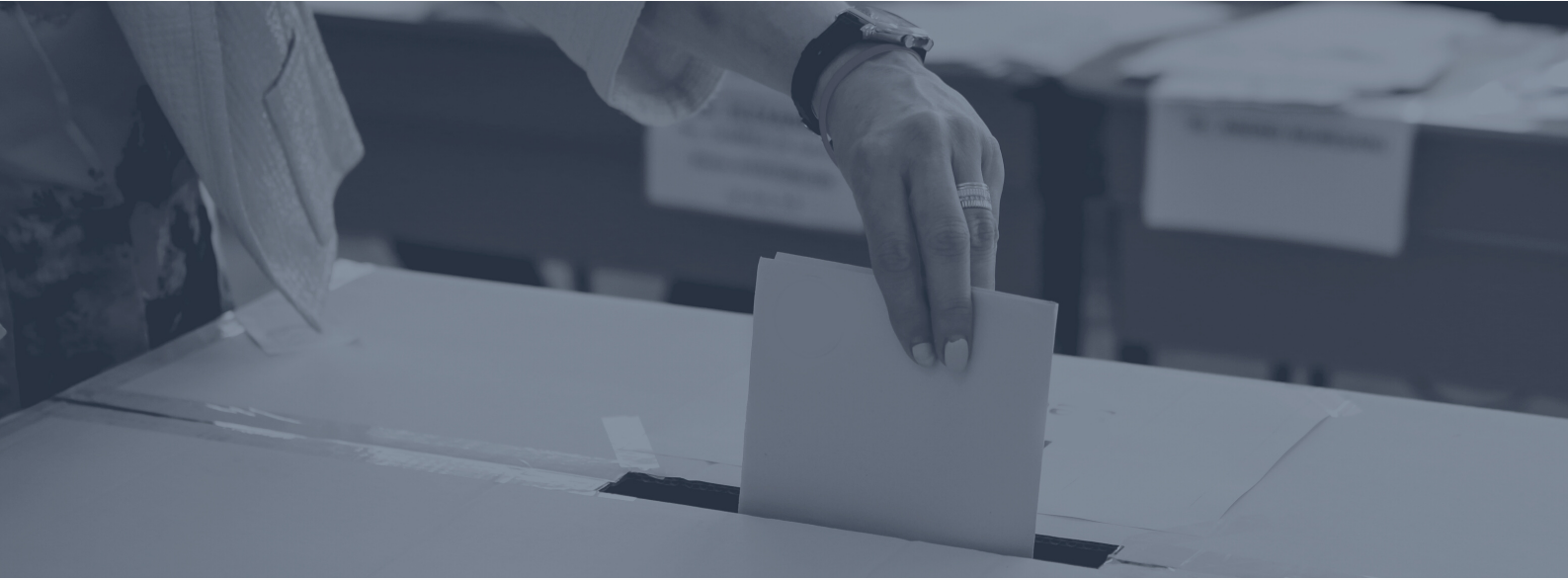

GÖZÜMÜZ DEMOKRASİDE

SEÇİM ÖZEL BÜLTENİ

EDİTÖRDEN;

28 Mayıs Pazar günü, demokrasi tarihimizde bir ilk olacak Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turu için sandığa gideceğiz.

Türkiye bu seçim süreci boyunca ittifakların milletvekili aday listeleri, vaatleri, kampanya süreçlerinde saldırı haberleri, sandık güvenliği, adil rekabet gibi pek çok konuyu tartıştı.

Adayların propaganda yöntemi ve artan dezenformasyon da seçimin önemli gündemleri arasındaydı.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turundan önceki son haftada da, Ata İttifakı'nın ikinci turda hangi adayı destekleyeceği merak edildi, "montaj video" tartışması başlıklarda yer aldı.

Denge ve Denetleme Ağı olarak, savunduğumuz demokrasi kriterleri çerçevesinde bizler de seçimleri tüm süreçleriyle yakından izliyoruz. Gözümüz Demokraside kampanyamız kapsamında, her hafta sizlerle buluşturduğumuz "Seçim Özel" bültenleriyle önemli başlıkları, seçime dair gelişmeleri denge ve denetleme merceğiyle ele alıyoruz.

"Seçim Özel" bültenimizin bu sayısında da; Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turu öncesinde ülke gündemindeki pek çok gelişmeye yer verdik; adayların ve siyasilerin açıklamalarını derledik.

Siz de merceğinize takılan gündeme ilişkin gelişmeleri bizlerle paylaşıp bültenlerimize katkı sağlayabilirsiniz.

BÜLTENDEN BAŞLIKLAR

İKİNCİ TUR İÇİN YURT DIŞINDA
KULLANILAN OY SAYISI ARTTI

OĞAN'DAN ERDOĞAN'A ÖZDAĞ'DAN
KILIÇDAROĞLU'NA DESTEK

KILIÇDAROĞLU İLE ÖZDAĞ ARASINDAKİ
PROTOKOL GÜNDEM OLDU

CHP'DEN ERDOĞAN'A "MONTAJ"
DAVASI

HÜDA PAR'DAN AKŞENER'E SUÇ
DUYURUSU

İkinci Tur için Yurt Dışında Kullanılan Oy Sayısı Arttı

Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı seçiminin kesin sonuçlarına ilişkin kararı Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlandı. Kesin sonuçlara göre Recep Tayyip Erdoğan geçerli oyların %49,52'sini, Kemal Kılıçdaroğlu %44,88'ini, Sinan Oğan %5,17'sini, İnce %0,43'ünü aldı. 28 Mayıs Pazar günü yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda Erdoğan ve Kılıçdaroğlu yarışacak.

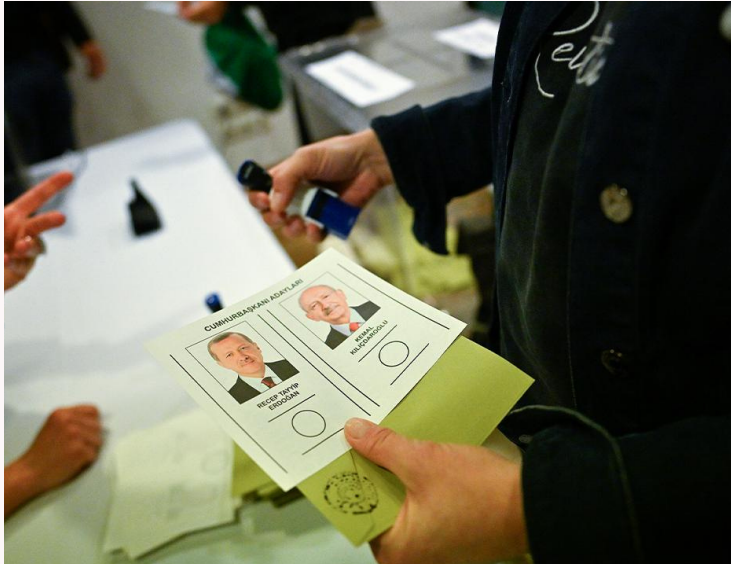
İkinci tur için yurtdışı temsilciliklerinde oy verme süresi ise 24 Mayıs itibarıyla son erdi. Yurt dışı temsilciliklerinde ve bugüne kadar gümrüklerde oy kullanan seçmen sayısı toplam 1 milyon 895 bin 430 oldu.

YSK'nın verilerine göre 14 Mayıs'ta yapılan Cumhurbaşkanlığı ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi için yurt dışındaki temsilciliklerde ve gümrüklerde kullanılan toplam oy sayısı 1 milyon 839 bin 461 olmuştur.

İkinci tur için gümrüklerde oy kullanma ise 28 Mayıs saat 17.00'ye kadar devam edecek.

“ BİZ NE DİYORUZ? ”

Türkiye 28 Mayıs 2023 Pazar günü tarihinde ilk defa ikinci turda cumhurbaşkanını belirlemek için sandık başında olacak. Oy kullanma demokrasilerde vatandaşların temel bir hakkıdır. Özellikle istikrarlı demokrasilerde oy verme oranlarında yaşanan düşüşe rağmen Türkiye'de bu seçimde de katılımın yüksek olacağı görülmektedir. Vatandaşların geniş katılım sağladığı seçimlerde oyların sonuçlara eksiksiz yansımaları adına sandık güvenliğinin, ilgili tüm kurumlar ile tüm aktörler tarafından sağlanması büyük önem taşımaktadır.

Ata İttifakı İkinci Turda Bölündü: Oğan'dan Erdoğan'a Özdağ'dan Kılıçdaroğlu'na Destek

Ata İttifakı'nın Cumhurbaşkanı Adayı olarak seçime giren Sinan Oğan'ın ilk turda aldığı yüzde 5,17'lik oy, ikinci turda ittifakın kimi destekleyeceği sorusunu gündeme taşıdı.

14 Mayıs seçimlerinin ardından hafta boyunca Oğan ve Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ'ın yapacağı açıklama merakla beklendi.

Ankara'da düzenlediği basın toplantısında konuşan Oğan, 28 Mayıs'ta yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı destekleyeceğini açıkladı. Oğan, seçmenlerini de Erdoğan'a oy vermeye davet etti.

Ata İttifakı'nın bir diğer bileşeni Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ ise ikinci turda Millet İttifakı Cumhurbaşkanı Adayı, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na destek açıklaması yaptı. İttifakın paydaşlarından Adalet Partisi (AP) Genel Başkanı Vecdet Öz de Kılıçdaroğlu'na destek kararı aldıklarını belirtti.

Kılıçdaroğlu ile Özdağ Arasındaki Protokol Gündem Oldu

Millet İttifakı'nın Cumhurbaşkanı adayı CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ, 7 maddelik protokol imzaladı. Anayasanın ilk 4 maddesi, Suriyelilerin ülkelerine geri gönderilmesi, terör örgütleri ile etkin mücadele gibi başlıkların yer aldığı protokole, "Terörle mücadele çerçevesinde, terörle bağlantısı hukuki kanıtlarla sabit olan mahalli idare yöneticileri yerine devlet görevlileri ataması uygulamasına yargı kararı çerçevesinde devam edilecektir" maddesi ise "kayım uygulaması" çerçevesinde özellikle HDP kanadında tartışmalara neden oldu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Sözcüsü Faik Öztrak ise protokolün 4. maddesinde yer alan düzenlemenin, Millet İttifakı'nın Ortak Politikalar Mutabakat Metninde detaylarıyla yer alan maddenin özet hali olduğunu ifade etti. Öztrak, "Mutabakat Metnimizin 60. sayfasında yer alan ifadeler; 'Seçilmiş yöneticilerin görevlerine bir yargı kararı olmadıkça son verilememesini güvence altına alacağız.' Millet İttifakı'nın sözü budur. Protokol metninde de, yargı kararı olmaksızın adım atılmayacağı net bir şekilde ifade edilmiştir" açıklamasında bulundu.

HDP: Ortaya Koyduğumuz Tutumda Herhangi Bir Değişiklik Yok

Millet İttifakı'nın Cumhurbaşkanı Adayı ve CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu ile Zafer Partisi Genel Başkanı Özdağ arasında imzalanan protokol, ilk turda Kılıçdaroğlu'nu destekleyen HDP'nin tutumunda değişiklik olup olmayacağını da gündeme getirdi.

HDP tarafından yapılan yazılı açıklamada “kayım atamalarının demokrasi ve hukuk açısından kabul edilemez olduğu” belirtilerek protokolda yer alan söz konusu maddeye tepki gösterilse de ikinci turda da Kılıçdaroğlu'na desteğin sürdürülmesi kararı alındı.

HDP ve Yeşil Sol Parti Eş Genel Başkanları tarafından düzenlenen basın toplantısında konuşan HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan, “Erdoğan bizler açısında bir seçenek değildir, tek seçenek onu ve iktidarını değiştirmektir. Kürt halkının ve bir bütün olarak Türkiye'nin demokrasi, hukuk, adalet, eşitlik beklentisini demokratik sandık iradesini tanımak önemli ve önceliklidir. 28 Mayıs'ta başarabileceğimize, tarihin akışını çevirebileceğimize dair umudu büyütüyoruz. Sandığa eksiksiz gideceğiz ve tek adam rejimini değiştireceğiz” dedi.

“ BİZ NE DİYORUZ?

Demokratik denge ve denetleme sisteminin önemli bir bileşeni de demokratik, etkin, şeffaf yerel yönetimlerdir. Son yıllarda yürütme tarafından uygulanan kayıym uygulaması demokratik meşruiyete sahip seçilmiş yerel yöneticilerin görevden alınmasına neden olmuştur. Bununla birlikte yerel yöneticilerin de diğer kamu görevlileri gibi bağımsız ve tarafsız yargı erki tarafından suç işledikleri takdirde görevden alınması yerel yönetimlerin ve yöneticilerin hesap verebilirliği açısından önem taşımaktadır.

CHP'den Erdoğan'a “Montaj” Davası

Seçim sürecinin bir diğer gündemi de, adayların propaganda yöntemi ve sosyal medya üzerinden yayılan dezenformasyon oldu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 14 Mayıs seçimleri öncesinde düzenlediği mitinglerde, Millet İttifakı'nın kampanya filmine PKK terör örgütü mensuplarının görüntüsünün montajla eklendiği bir videoyu izletmesi tartışılıyor.

TRT ortak yayınında video hakkındaki bir soru üzerine “Kılıçdaroğlu'nun Kandil'dekilerle video çekimleri var. Ama montaj ama şu ama bu” diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan'a, muhalefetin tepkisi sert oldu. Kılıçdaroğlu, Twitter hesabından yaptığı açıklamada “Montajcı sahtekar” dedi. Kılıçdaroğlu'nun avukatı Celal Çelik de “montaj video” nedeniyle Erdoğan'a 1 milyon TL'lik manevi tazminat davası açtıklarını duyurdu. Çelik, “Montaj video ve görselleri paylaşan, üreten, dahası ürettirenlerle ilgili olarak” suç duyurusunda bulduklarını da kaydetti.

“ BİZ NE DİYORUZ?

Seçimler demokrasinin temel ve olmazsa olmaz bileşenidir. Kampanya ve propaganda süreçlerinde adil rekabet ise seçimlerin demokratik olmasıyla doğrudan ilgilidir. Kampanya süreçlerinde adaylar tarafından dezenformasyona dayalı kullanılan yöntemler adil rekabete, dolayısıyla seçimlerin demokratik meşruiyetine gölge düşürmektedir. Seçim süreçlerinin adil ve de özgür olması, seçim sonuçlarının vatandaşların tercihlerini doğru yansıtması için de yaşamsaldır.

HÜDA PAR'dan Akşener'e Suç Duyurusu

14 Mayıs'taki seçimlerin ardından AK Parti listelerinden 4 milletvekili ile TBMM'ye giren HÜDA PAR'ın parti programı tartışmaların odağında. Parti programında “Mülkiyet ve Miras Hakkı” başlığı altında yer alan; “Varisleri olmayan veya bulunamayan kişilerin bıraktığı miras, devlet hazinesine değil fakirlere bırakılmalı veya sadece fakir gençlerin evlendirilmesi, yalnız yaşayan kadınların sahiplenilmesi ve yetimlerin bakımı gibi alanlarda kullanılmak üzere oluşturulacak bir fona devredilmelidir” ifadeleri de bunlardan biri.

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener de katıldığı bir televizyon programında, “Sahiplendirilen kadın ya bu ne demek? Şimdi küfredeceğim, dangalak diyeyim hadi. Seni sahiplendirelim? Öyle bir adamsın demek ki? Böyle bir durum olabilir mi?” sözleriyle tepkisini dile getirmişti. HÜDA PAR da Akşener hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını açıkladı.

HÜDA PAR tarafından yapılan açıklamada, “Partimize yönelik sarf ettiği çirkin, ahlak sınırlarını aşan, siyasi olgunluğa yakışmayan ve bir siyasetçinin sahip olması gereken asgari nezaketi ihlal eden hakaretleri sebebiyle suç duyurusunda bulunacağımızı duyururuz” denildi.

Akşener, HÜDA-PAR'ın suç duyurusu için ise “Benim için şeref madalyasıdır” ifadelerini kullandı.

“ BİZ NE DİYORUZ?

Türkiye'nin toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak adına atması gereken bir çok adım ortadayken kadın cinayetleri ve kadınlara karşı şiddet vakalarındaki artış ülkenin en önemli toplumsal sorunları arasındayken Meclis'te temsil edilen bir partinin programında bu tür söylemlerin yer alması kaygı verici niteliktedir.

Kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği, siyaset üstü ve evrensel insan hakkı olmakla birlikte demokrasinin de önemli bir bileşenidir. Bu nedenle kadın hakları yasalarla etkin şekilde korunmalı, iç hukuktan da öte taraf olunan uluslararası sözleşmeler çerçevesinde ele alınmalıdır.

Dedi ki;

Cumhurbaşkanı Adayı, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu:

“Kimin bu güzel vatandan, kimin bu güzel vatani satandan yana olduğu belli. Biz bu ülkeyi terörden ve mültecilerden kurtarmaya geliyoruz. Bu bir referandumdur; artık kimse kimseyi kandıramayacak. Sandığa gelmeyen 8 milyon vatandaşımızı ve tüm gençlerimizi sandığa çağırıyorum.”

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener:

“Gençler, bu seçimi kaybettiğimiz takdirde yaşayamayacaksınız; kadınlar, nefes alamayacaksınız. Yasama Cumhur İttifakı'nın. Yürütmeyi Kılıçdaroğlu aldığı anda denge ve denetleme mekanizmaları devreye girer. AK Parti de dahil olmak üzere parlamenter sisteme geçeriz. Ülke kuruluş ayarlarına geri döner. Atatürk'le, Cumhuriyetle kavga biter.”

Cumhurbaşkanı Adayı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan:

“Şimdi çıkmışlar, tüm bu gerçekleri 5 saniyeye sığdıran, gençlerimizin kıvrak zekâsının ürünü bir video üzerinde arsızca tepiniyorlar, hakaretler savuruyorlar.”

Deva Partisi Genel Başkanı Ali Babacan:

“60 milyon seçmene yalan söylüyorsunuz. Olmayan bir videoyu gösteriyorsunuz. Böyle bir şey kabul edilebilir mi? Vatandaşın gözüne baka baka yalan söyleyerek alınan destek helal midir?”

Yeşil Sol Parti Eş Sözcüsü İbrahim Akın:

“14 Mayıs'ta yarım kalan işi 28 Mayıs'ta tamamlayacağız. Bu değişim talebini engellemeye çalışanlar karşısında ısrarla mutlaka sandığa gideceğiz. Biz buradayız ve değiştirme konusunda kararlıyız.”

Türkiye İşçi Partisi Sözcüsü Sera Kadıgil:

“Soğan olmuş 30 lira, Dolar 21 liraya çıkmış. Bunları her dile getirdiğinizde 'Ezan susmaz, bayrak inmez' diyen, 'onlar terörist' diye yalan söyleyen bir yapıya karşı mücadele ediyoruz.”